

M. T. R. COLLEGE, SURAT

Manuscripts Library

No. Ref.

Ser.

1428

Title: *Puran Sangroha*

In Complete

1428

C	:		:	Title
	:	Puran	:	Sangraha
	:		:	Author
	:		:	Editor
Slc	:		:	Year, Vols.
	:		:	Publisher
1428	:		:	Remarks

श्रीगणेशाय नमः अथ रुद्राक्षधारणं विनामंत्रेण यो धत्ते रुद्राक्षं भुवि मानवाः स याति नरकान् चोरा न्यावदिंद्राश्चतुर्दश १ पं
 चामृतपंखगव्यं स्नानकाष्ठप्रयोजयेत् रुद्राक्षस्य प्रतिष्ठायां मंत्रं वाक्ष्ये तथा २ च्यं वकादिमंत्रं च तथा तत्र प्रयोजनं प्राप्तादेनैव मंत्रे
 नेण रुद्राक्षं धारयेत्सह ३ शिखरे निशि रसि धार्यं कर्तेतु रुद्राक्षं अथोरेण गच्छेत् धार्यं मधोरेण धरेद्दृदि ४ अथोरेण वीजमुच्यते
 नहं तौ नैव तु धारयेत् व्योम व्योमापीति मंत्रेण धारयेद्वा रमा किका ५ प्रह्लाभिर्धारयेत् मंत्रे स्त्रिमावापं च सप्त च प्राप्तादेनैव मंत्रे
 ण रुद्राक्षं सर्व एवादि ६ यदा अथोरेण अथोरेण ७ श्री क्रीं नमस्ते रुद्र रूपं रुद्र पौ स्वाहा अनेनाभिर्मन्त्रं धारयेत् अशुविधा
 रयेन्मन्त्रः सौत्पायुश्च भवेदिह मृतश्च नरकं यां तियावदांबुदतारकं ९ आसीनो वा निषण्णः स नृत्याभ्युपवै न पिस्पृशन् जिघ्र
 नपितथा चाभ्रमलपन्नपि संततं कुर्वन् पित्र्यागच्छन् विस्मृतं न पिमानवः रुद्राक्षं धारयेत् देवपापैः सर्वैर्निर्लिप्यते रुद्राक्षधारी
 पुरुषो रुद्र एव न संशयः ८ इति धर्मरहस्ये रुद्राक्षधारणविधिः समाप्तः ९ अथ कौवापि भक्तौ वानी वीनी च तरोपि वा
 रुद्राक्षं धारयेद्यस्तु मुच्यते सर्वपापकैः १ रुद्राक्षं धारणं पुण्यं केन वा सह शंभवेत् सदा व्रतमिंद्रादुर्ध्वं यस्तत्त्वदृशिनिः २
 सहस्रं धारयेद्यस्तु रुद्राक्षं च धृतव्रतः तं नमस्ते सु राक्षसं विधा रुद्रस्तथैव सः ३ अभावे तु सहस्राणी वा क्रोषोऽश्वोऽश्वोऽश्व ए
 कं शिरवायां करयोर्द्विदशं द्वादशौ वतु ४ द्वात्रिंशत्कंठे शतं चत्वारिंशच्च मस्तके एकैकं कर्णयोः षड् द्वाभ्यां ह्येतदंशौ ५
 यो धारयति रुद्राक्षान् द्रवत्सोपि स्पृश्यते मुक्ताप्रदानं स्फटिको रोप्य वेदार्थक्रान्तेः दसमेतान् धारयेद्यस्तु रुद्राक्षान् स शिवो
 भवेत् केवलान्वापि रुद्राक्षान् ध्यात्वा विभर्ति यः ७ तं न स्पृशंति पापानि तामासीदविभावसुः रुद्राक्षमालया जहो मंत्रो
 नंतकं प्रदः ८ रुद्राक्षान्मस्तके कृत्वा क्षपेद्यः सुसमाहितः सर्वपापविनिर्मुक्तः शिवस्य दयितो भवेत् ९ रुद्राक्षमालया जहो सह
 स्वंपरिकीर्तिताः पस्यां गेनाति रुद्राक्षान् एकोपि बुद्धिपुण्यदः तस्य जन्म निरर्थं स्यात् त्रिपुंड्रं रहितं याद रुद्राक्षं मस्तके कृत्वा
 शिरस्तानं करोति यः ११ गया स्नानं फलं तस्य जायते नान्यथा शयः रुद्राक्षं पूजयेद्यस्तु मधतोया सिचनं १२ यत्फलं लिङ्ग
 पूजायास्तदेवा त्रिनिश्चितं एकवक्त्राः पंचवक्त्रा एका दशमुख्या १३ चतुर्दशमुख्या केचिद्रुद्राक्षालोकं पूजिताः भ
 क्ता संपूजितो भवत्य रुद्राक्षः शक रात्मकः १४ द्रिद्रं वापि कुरुते राजराजसमाश्रित्य रुद्राक्षान्कंठे देशे दानं परिमितजम्

लकोविंशतिद्वेषदृष्टकर्णप्रदेशोकरमुगुलगतोद्वाहशद्वाहशैव बाहोःरिदोःकलाभिःपृथगपिगणितावेकमेकंशिरायावसस्यदधि
 कयःकलयनिवशेतसेत्यनीलकण्ठः १५ इतिप्रस्ताउपुमणेकद्राक्षधारणसमाप्तम् ॥ श्रीकलंकमन्त्रानाथप्रणाम्यजगताप्रभु
 म्। वक्ष्येग्रंथान्बहुदृष्ट्वासाकग्रामस्यलक्षण १ कल्लेनगुडायोक्तंअमणानारदायनोसाकग्रामशिलासिंहाग्राह्याग्राह्यफलं तथा
 २ वाहमानंतथाक्षेत्रमूर्तिनालक्षणं तथा। मत्स्यादिसर्वमूर्तिवक्ष्याम्यस्याहनुष्य ३ गंडकाश्चोत्तरेतीरेगिरिजस्यदक्षिणे। क्षेत्रं
 मुविस्तुनिधिममक्षेत्रात्तमोत्तमं ४ योजनहाहशमितंबकुतीर्थसमाकुलीतज्जवननरीनामतीर्थअप्यविनिर्मितं ५ तक्षेत्रक्षेत्रम
 हाश्रुगममप्रीतिकरसुहा। तत्रायगभिस्तत्रपाषाणश्चरुगेश्वर ६ मात्रिकाविदिताश्चैवततोवधरणीतकोपर्वतस्त्रभवेत्त्रुम
 स्तकेषुष्टवव ७ एवंक्षेत्रस्यमाहोमगपस्याहयस्तथा। नारायणमविपक्षप्रकिंखिलालनिवासिनः ८ चक्रंनयुक्तरेगतेलिभतेपु
 ण्यमुत्तमं शालग्रामशिलास्तत्रनानामूर्तिसिमान्विता ९ पूजनियाप्रयत्नेनचतुर्वर्गफलाप्तये हिरण्यवज्रकीटनन्यमितं चक्रमु
 त्तमं १० जलपसादिभेदेनचक्रं बहुविधंस्मृतं मूर्तिर्विदुर्विधाज्ञेयाजलजास्तेरजास्तथा ११ जलेस्त्रीकोसत्रंस्त्रिधं तदस्त्रं पुरु
 षंस्मृतीमूर्तिः पुष्टिदास्त्रिधामोक्षदपुरुषास्मृताः १२ ब्रह्मउवाच श्यामकल्लतथापीलुश्चेतारकातुकापिता। अतिरक्ता
 धूमवर्णा विवर्णमधुपिङ्गा १३ वज्रवर्णकिलंकान्तरथासंदिधवर्णिनी। पांडुराराजवर्णवश्चक्षुचपरतः शिला १४ लोहिता
 नीलवर्णा चक्रेयोनानाविधाशिला इत्यादिवर्णभेदेनफलं तस्याः क्रमेण १५ फलाफलं कल्लवर्णस्तथापीतप्रजकस्यभुभ
 प्रदानीलालक्ष्मीप्रदंनित्यश्यामपुत्रप्रवर्धनं १६ पांडुरादारहास्त्रियातामोक्षप्रदायिनी। रक्ताराज्यकरी ज्ञेयामधुशत्रुविना
 शिनी १७ सुखदंबकुवर्णवश्चक्षुमोक्षप्रदायिनी। पिङ्गलाधेनुहृदिस्था हृदयेवलेक्षणं भवेत् १८ शुद्धस्त्रुमंशीतकांगं वज्रमुन्म
 तमस्तकां वामचक्रं मध्यचक्रं चारुचक्रं सुगदं १९ वनमात्मा धवहं तं वदमनेकमलादिमत् एतग्राह्यविशेषेणसाधकस्यभुभप्र
 दा। तस्यफलं। स्त्रिधंश्रियप्रदंनित्यस्त्रुमदिव्यफलं तथा। सतोषदशीतकांगं वृत्तं सिद्धिप्रदमकं २० वामचक्रं मध्यचक्रं पुत्रपौत्रादि
 हृदिहृदीतिप्रदं चारुचक्रं मध्यहृदस्यास्त्रुगदं २१ वनमात्मा युतेवापिदारसोभाग्यदायकं वनाननं भुक्तिकरं वाचाकोशालदा
 यकं २२ पद्मास्त्रुक्तं लोभाग्य धान्यधेनुफलप्रदं। नखल्लंनकाक्षीभिर्जनातिल्लंनककंशं २४ स्त्रियासनयुतं वापिदायको

गापवर्गकं चक्रैस्तकेवलेयुक्तं पंचभिः समांलंकृतं २५ अधग्राह्याप्रवक्ष्यामिसालग्रामशिलागता नृकराळं विकराळं चतिर्विदुर्वचं विदिष्म
 रवं। एषुचक्रं चोर्ध्वचक्रं मध्यः पार्श्वशिखेमुखं २६ वक्रं तु उवधश्चक्रमचक्रं वक्रचक्रं। मध्यचक्रं भुजचक्रं तथा विषमचक्रं। अथ अनुक्तं
 वक्रचक्रं पादचक्रं निवर्णकं २७ धूम्रातिरिक्ताकपिलाकलंकामधुपिङ्गला संदिधवर्णस्त्रुटि। मन्त्रोच्चं बुद्धिदं तथा २८ अंतःस्त्रु
 हितभं चंदुर्निमग्नस्तकां अतिस्त्रुलमतिस्त्रुमंतः सलिलधारणा। त्रिकोणंबकुरेखाहं विदुहीनं वलासनं। अधमुन्नतमुखीवदं
 गधृष्टचक्रं २९ छिद्रासनं वक्रछिद्रं स्कोटमहिरवां छित्तं। वज्रनीयाः पूजनीयानिष्की मस्तिनदृश्यते ३० इतिलक्षणवर्गः तस्य
 फलम् ॥ कलाकं कुलनाश्याधिकं शकमरिप्रदं। कार्यविप्रकर्तृतिपीक्षिधिवक्रं तु शकदं ३१ अनुष्टिदस्त्रुलवक्रं मध्यमुन्मदं नस्मृतं।
 अधोवक्रं पार्श्ववक्रं क्षयरोगविधायकं ३२ शशिरोक्तं वं पुत्रहृदिप्रतिबंधकमीरितः। सुखप्रदं वक्रं तु ३३ मित्रेणुल्लुब्धवक्रं तु ३४ अवक्रं
 सवस्त्रुचक्रं वक्रं वक्रं भाविहं ३ पापघ्नं भुजचक्रं वक्रं यदभयचक्रं विपदचक्रं विषमबकुचक्रं कुलक्षयं। पक्षिवर्गमध्यमस्याहृत्सिं
 गधवाणिनी ३५ स्फुटितपुत्रनाशं च भग्नोष्ठमृत्तिनाशनं। आस्थानभगदं मंसं दुरितैशानुस्मृतं। स्त्रुपापहं वक्रं पतिप्रसयादिवर्णं कु
 लनाशनं। अधर्मदध्रुववर्णमिति रक्तं वरागदं। कपिलापद्मिहानि स्यात्कलंकास्यकाविणी। मध्यं ४० त्रिभुजं विमतिस्त्रुलेधनापहं ४०
 अतिस्त्रुस्वमशुजाहं त्रिकोणं धुनाशनं। वक्रुरेखाकितं दद्यात्सलं राजसंनिधौ ४१ अविप्रचक्रं तु स्त्रुणननाशं वलासनं। कुलेहृदि
 विनाशस्याहृत्मुन्नतमीरितं ४२ चित्रदाहमथोच्छ्वदं धमलुर्भयप्रदं उदगदायकं तु शक्रिद्रुष्टुवरागदं ४३ पेशन्यदंबकुछिद्रं स्कोट
 मायुष्यनाशनं इतिलक्षणफलं प्रोक्तं दारमानंतथा ४४ वृत्तं सत्रेष्टमेभागे उत्तममध्यमाधिनौ। भागत्रयं कनीयं स्यात्। दारमानं
 स्त्रुलक्षणम् ४५ सत्रलक्षणम् नारदउवाच क्षेत्रं नृनिविधं प्रोक्तं मूर्तिवर्णितं तथा। मिश्रलक्षणतश्चेति विज्ञातव्याविशेषः ॥
 ४६ वामनामन्युतस्याहृत्। धरीणां तु वामनं। क्षेत्रं वाराहमूर्तिस्तथा। धरां वारिहप्रदं ४७ हयव्यावस्यवाराहं लक्ष्मी क्षेत्रं ममापिवा। क्षेत्रं
 नारायणं क्षेत्रं यामन्यकाक्षं वं ४८ क्षेत्रं वाराहमूर्तिस्तथा। कपिलां नारसिंहस्तथा वामनं ततोसिप्रभं। वासुदेवसितं कुर्येच्छं संकषणी रक्तं
 स्मृतं ४९ रामोदरवृत्तीलाभमनिकुदतश्चैव च। श्यामं नारायणं त्रैलोक्यवर्णं तु वं ५० वक्रवर्णमनीतं वक्षीधरं पीतउच्यते। लक्ष
 णांतरयोगेन तत्र क्षेत्रं मुदाहृतं ५१ अनेकमूर्तयः संनितं तल्लक्षणलक्षितः। वल्लक्षण्यविशेषेण ह्यनुशाकनवैकलो। वर्णितपाद्यव
 यवैः प्रमाणफलतां छेनेः हस्तेदविभेदश्च भेदः केपाविदुच्यते ५२ यथायथाक्षिलास्तस्माफलाधिक्यतथा तथा। क्षीरवातकुले
 वीपिसालग्रामनिवेशयेत् ५४ दद्याधिक्यतयाः किंविदुर्कं। यादुदिमाननः। तथाभूतश्चैवक्ष्यामिसाकग्रामशिलागता ५५ म

प्रा
स्याद्याः केवांश्वहयास्यः कपिलस्तथा। यकोदक्षः शिंशुमारो मुकुंदो हंस एव च ५५ परमहंसश्चैकंगे पुंडरीकाक्ष एव बालस्मीप
तिदेवे देवो वटपत्रशयिस्तथा ५६ विशंबरो विष्णुपाग रुद्धजन्मवापी तबिरधरश्चैन सत्यवीरश्च वास्तथा ५७ अमृताहारिणिश्च
क्रपाणिर्नारायण तिथ्या। वक्रने पापारिजातहरः सुदर्पणस्तथा ५८ जगद्योनिस्तथानंतः कल्लमान्नरस्तथा नरनारायणश्चैव स
व्यायोगामृतयः ५९ त्रिकूटि हरिश्च रश्मिहरः शांकरपूर्वकः। नारायण स्वयंभुश्च परमेष्ठिवत्सुरवः ६० पितृमहः स्वर्णगर्भस्तथा गुरु
इष्टवन शेषश्च बले रामश्च शिवनाभस्तथैव च ६१ सहोजातस्तथा वामदेवश्चाधार एव च। तत्पुरुषश्च तथा शान्तः शक्तिरः सूर्य एव च
६२ हैहायारव्यश्च भस्मेश्चैव काशी। त्रिविधा स्मृतीः मृतयो लक्षणं तास्मिन्दर्शयिष्ये एष फलप्रथक ६३ मत्यः कुम्भीदिमूर्तिर्नोलक्षणं
प्रायश्चित्तमात्रं प्रथक् लिख्यते तस्माच्छ्रुत्वा शेषं वाच ६४ वक्रवक्रशिखाश्च द्विसंस्कृता उक्तलक्षणौ। स्थितावनाम्बे साम्प्रति
नुत्तमा सिद्धिदायिनी ६५ मत्यमुत्तिलक्षणम् नानावर्णसभापेतं कांस्यवर्णयुतो पिशादीर्घाकारयुतस्किंध्रदारमध्ये दि
वक्रमुक ६७ वक्रमेकं छद्मगोराक्षिणे शफरकृतिः। वामे प्रदेशे तिरेव वामनमूर्तिः शुभप्रसादः ग्रहमध्ये द्ययंचक्रपुच्छचक्रैत
थेव च। शिखाकारशिरश्चक्रं मस्य केलीयदा भवेत् ६८ कुरुगाया वल्गुमाळार्थपाशे वंशस्तथेव च। कलवणश्चैविद्रुश्च मस्य कलि
स्य लक्षणं ७० ब्राह्मणः पूजयित्वा तु बक्रभूमि भवेत्क्षवं पुत्रपौत्रौ च सौख्यं च मस्य कलस्य लक्षणं ७१ क्षत्रियः पूजयित्वा तु शत्रु
नास्ति न संशयः। वैश्यश्च द्रव्यं पूज्यं च पूजयित्वा न संशयः ७२ ग्रहमध्ये द्ययंचक्रपुच्छचक्रं तथेव च। शिखाकारः फणिश्चक्रं मस्य
लक्षणं ७३ गरुडपुत्राणां नानावर्णसभापेतं दीर्घाकारं तु पक्षिबलावस्थिकस्य नाभिस्पष्टं शिखाकारस्तथा इति
भनः ७४ वक्रचंद्रक्षिणे भागे दृश्यते शफरकृतिः। वामे वा दक्षिणे वा पिमस्य मूर्तिरुदाहृतः ७५ राज्ञो नरैः सर्वे देवा भवरो गोप
शांतयो पीतश्चेतयुतो देवो बरवा पंचक संयुतः ७६ लिखितस्तु फणा कारचक्रपद्ममुदक्षिणं। मस्य मूर्तिरिति विख्यातो भोगमोक्ष
प्रदायकः ७७ सौरपुराणे मस्य मूर्तिरुपस्तु देवस्य दीर्घाकारस्तु प्रतिताः। वक्रद्वयसमायुक्तः स्वर्णवर्णः सुशोभनः ७८ व
क्रश्च ७९। क्रमस्तिलक्षणम् अनुत्थाक्रममूर्तिरस्या तस्य लक्षणमुच्यते। दीर्घदक्षिणादामेव मध्यवक्रसमीपे ७९ विद्रुत्रय
समायुक्तं वक्रं शिखा कितं मुनेय जलक्षणे संयुक्तं भानोर्बलयपंचकं ८० क्रममूर्तिश्च विक्रियापुर्णभः सर्वकामदा। क्रमस्या दु
न्तं दृष्टे श्वेतभागे सुख्युत्तान्वितं ८१ विख्यातो दुर्लभः सर्वमनोरथफलप्रदा विद्रुत्रयान्वितः शिखयुक्तश्च युतापिवा ८२
दीर्घदक्षिणावामस्य भानोर्बलयपंचके ८॥ अधिताक्रममूर्तिरस्या दुर्लभः सर्वकामदा ८३ इत्यायतः क्रममूर्तिः केवलं विमयुतः।

स्मृतिपुष्पाकृतिर्वापि चक्रस्योभयपार्श्वतः ८४ कूर्मः सुर्वयुतोदारः सर्वकामफलप्रदः ८५ वर्तुलीमकराकावादी धात्रिः कुरुवेवगा ॥
 नाभिचक्रयुतोऽस्य कूर्माकारं पार्श्वतः ८६ क्षिरासना वते पुच्छं मुनतानी ललोहितः कूर्मवृत्तिरिति ख्यातः पुत्रपौत्राणि वृद्धिदः ८७
 पद्मपुराणे कूर्मचक्रवर्त्तुकाकारं गंभीरं सुशिशान्वितं असितं चोन्नतं विवक्षितं क्षिरासने समन्वितं ८८ विस्मिताद्वारदेशो नृशिथिलस्तु
 चक्रकूर्मा कूर्माकारस्तु तत्पार्श्वे दक्षिणे चोत्तरपि वा ८९ धर्मकामप्रदं नृणां धनधान्यसुखप्रदः तत्रैतत्क्षणं युक्तं स्वर्गाभिनिर्वाक्यं
 जं ९० कूर्मवृत्तिरिति ख्यातो दुर्लभः सर्वकामदा ॥ चक्र २ ॥ ॥ वाराहकूर्तिलक्षणं ॥ ॥ वाराहकूर्तिलक्षणं विधोभिन्नलक्षणमागताः वारा
 हंशकृत्स्नं तु चक्रं च विषमस्थिते ९१ इन्द्रनीलनिभं सुलं त्रिरेवालोक्तं शुभं ॥ वाराहस्थिते चक्रे समेलनप्रदेशतः ९२ वनमालायु
 तं लक्ष्मीतुमाहयिकीर्तितः अतस्तीक्ष्णमप्रख्यं नीलीसलनिभं युवा ॥ दीर्घकारं तु तदीर्घं विदारयुक्तं सज्जकं ९३ छेन्नतं तु तदीर्घं वा
 मतश्चक्रमुन्नतं ९४ छल्लरेवासमायुक्तं वाराहकृतिरेव वा अस्य मानं तु वातापि दत्तं लोचनं कंतथा ९५ दृश्यते कोक्तभाकार
 रेखाएव च पार्श्वकं ॥ वाराहकूर्तिलक्षणं लक्ष्मीः प्रदं नृणां ९६ पुत्रपौत्राणि वृद्धिश्च भूजानानवर्धनं ॥ ॥ ब्रह्मांडपुराणे ॥
 स्मृतिपुष्पाकृतिर्वापि चक्रस्योभयपार्श्वयोः कूर्माकारं तु देवेशं वाराहमवधारय ९७ वाराहरूपदेवेशं माभून्मृत्तं विदुः सुकृ ॥ गो
 र्धदं दृश्यते यत्र वाराहो नात्र संशयः ९८ अधोवक्रमातिस्त्रिधं छेन्नतमपीतकं ॥ वाराहधोवक्रकंदं सर्वेश्वराधनीयकं ९९ ॥
 ग्रहमध्ये दृश्ये चक्रं वदने च विशालकतः ॥ वामभागे च भूमीश्च वाराहो नात्र संशयः १०० चक्र २ ॥ ॥ भूवराहकूर्तिलक्षणम् ॥ ॥
 वामभागे स्थिते चक्रे वनमाला विभूषितं ॥ धेनुं वा कल्पवृक्षं वा लक्ष्म्ये द्भूवराहकं १ द्द्वारदेशो नृशसत्त्वं हवां कुरसमप्रभं ॥ गोश्वरं भूमिनि
 क्तं च लक्ष्ये द्भूवराहकं २ दक्षिणे कल्पवृक्षं वा वामे यीवे च तिष्ठति ॥ द्वारपार्श्वे च दंष्ट्रं च लक्ष्ये द्भूवराहकं ३ श्यामवर्णं विपीतं चक्रमे लो कुशपू
 र्कं मधुविंदुसमायुक्तं लक्ष्ये द्भूवराहकं ४ चक्र २ ॥ नास्ति सिंहमूर्तिलक्षणम् ॥ ॥ त्रयोदशप्रकारश्च नारासिंहश्च मूर्तयः ॥ तत्रादौ द्विवि
 दौ लक्ष्मीनारासिंहविदारणौ ५ द्विचक्रं तु द्द्वारदंष्ट्रं कपिलकनकप्रभं लक्ष्मीनृसिंहकं नास्रसवारिमिदं विदं कपिलो यथिमां ला
 द्यो वक्रं विंदुनरवाहकः ॥ विदारणाभिधानश्च नृसिंहो दीर्घकेशरः ७ अतश्चक्रं द्द्वारदक्षिणे नृनतमस्तकं ॥ विदारणमिति ख्यातं दं
 द्वाभ्यामुपशोभितं ८ ब्रह्मव्यं तत्र स्थितं नारासिंहो नृयेद्यदि व्याधिपीडाभयं तस्य वद्विना दृश्यते गृहं ९ नारासिंहो महादेवः पृथुचक्र
 संदर्शकः १० ब्रह्मव्यं तत्र स्थितं नारासिंहो नृयेद्यदि व्याधिपीडाभयं तस्य वद्विना दृश्यते गृहं ११ नारासिंहो महादेवः पृथुचक्र

पिलः ११ संज्ञयो मुक्तिमाशोति संज्ञमे विजय भवेत् विवृतास्यं नाम चक्रं वर्तुलं कपिलप्रभम् १२ नारसिंह गृहस्थानी नीतिदं वंधुमिहं तम् ।
सप्तचक्रं बकुमुखं समंता सर्वभूषितं १३ सर्वतो मुखं नारद्व्या तं बंधुवर्णं नुमोक्षेत् । बकुचक्रं बकुद्वारं बकुवर्णं बकुदरं १४ पाताळ नारसिं
हारव्याभिष्टुणाममृतं प्रदं । अस्पष्टमलपत्रं च अल्पद्वारं महोदरं १५ तल्लिखितं सिंहाख्यं वनवासिभिर्विभक्तं । बकुचक्रं विभक्तं सुव
र्णकनको विभक्तं १६ तल्लिखितं राक्षसीहं यन्नासिंहं गृहदायकं । द्विचक्रं द्विमुखं स्फूर्तं सर्वाभ्युन्नतः शिरः १७ दारिद्र्य फलं पुंसो विद्यु
ज्जिह्वासिंहं पुनः पार्श्वे च दृष्टं चक्रं सुपशोभिनी १८ अधोमुखं विरच्य तं मन्त्रं कानी दुःखं देवा स्तस्मै धी द्विचक्रा द्वा विनमा
ला विभूषितं । तल्लाल नारसिंहं राक्षसीहं सारमोक्षदं । दीर्घाकारं द्विचक्रा द्वा कलाकां स्य बकुचक्रं २१ विभीषण मितिख्यातं दीर्घदुःख
खप्रदं सदा ॥ ब्रह्मांडपुराणे ॥ नृसिंहस्य च विदुश्च कपिलश्च हृदिलम् ॥ २२ ॥ दंष्ट्राकराक वदनं सहदा स्य निभूषितं । अथवानाभिदे
शो च प्रदेशो च खगेश्वर २३ मुखं कति चक्रं स्य पार्श्वे दंष्ट्रा कति भवेत् । नारसिंहं मि तिरव्या तं यतिभिः पूज्यते सदा २४ नारदीयपुरा
णे । राजितो नारसिंहश्च तिवक्त्रेणोन्नतः । कुलनाशकर प्रोक्तः कुलसीतो वनाशकः २५ नारसिंहस्तु देवानां रक्तलोचनभासु
२६ नारसिंहो भवेदेवो मुक्तिस्तत्र न संशयः २७ गारुडपुराणे । कपिलो नारसिंहस्तु चक्रं सुचक्रं कैः । कपिलं च बंधुविदुश्च
नारसिंहं विदुः २८ ब्रह्मवर्णेण प्रोक्तं नान्यथा राजकं भवेत् । पद्मपुराणे । मधुवर्णस्तु देवानां रक्तलोचनभासु २९
नारसिंहो भवेदेवो मुक्तिस्तत्र न संशयः २९ लक्ष्मी नारसिंहस्तु तिलक्षणं ॥ वामभागे स्थितं चक्रं कक्षवर्णः स विदुः ॥ लक्ष्मी
नृसिंहो विख्यातो भुक्तिमुक्ति फलप्रदः ३० वामभागे स्थितं चक्रं दक्षिण कक्षमेव । लक्ष्मी नृसिंहो देवभुक्तिमुक्ति फलप्रदः ३१ अ
न्नपानसमृद्धिश्च सुखसौभाग्यवर्धनः ॥ वामभागे स्थितं चक्रं मधुवर्णः स विदुः ॥ लक्ष्मी नृसिंहो विख्यातो भुक्तिमुक्ति फलप्रदः ३२
वामपार्श्वे स्थितं चक्रं देवा वैवदक्षिणे । लक्ष्मी नृसिंहो विख्यातो भुक्तिमुक्ति फलप्रदः ३३ द्विचक्रं तु बह्वचक्रं कपिलं कनकप्रभं । लक्ष्मी
नृसिंहं नाम ब्रह्मचारिभिर्विभक्तं चक्रं ३४ चक्रं ३५ वामनमूर्ति लक्षणम् ॥ अतिरुच्यो वतुं कथु वामनः परिकीर्ति
तः । तस्य पंचप्रभे देववश्यं मूलानुसारतः ३५ अतसी पुष्पसंकाशो बिंदुना परिभूषितः । पारिजातो ध्वजो वज्रो वस्त्रं किं श्रुति
शोभनः ३६ चक्रं द्वितीयं सुदुर्लभं पद्मविभूषितं एवम् ॥ आरोग्यसुखं दैव्यं वै वामनः परिकीर्तितः ३७ ब्रह्मांडपुराणे । अ
तसी पुष्पसंकाशो बिंदुना परिभूषितः । वतुं श्रुतिरुच्यो वामनः परिकीर्तितः ३८ नारदीयपुराणे । वामनारव्यो भव

देवो रुच्यो वामनः परिकीर्तितः । अर्धचक्रो अधश्चक्रो स रश्मी स्फुल्लप्रदः ३९ पद्मपुराणे । अतसी कुसुमाकारो बिंदुना परिभूषितः । अतिरुच्यो
वतुं कथु वामनः परिकीर्तितः ४० वराहपुराणे । वामनः श्यामलो रुच्यो देवा पंचक भूषितः । स्फुल्लमालया युक्तो वामनः परिकी
र्तितः ४१ दधि वामनमूर्ति लक्षणं । अतसी पुष्पसंकाशो बिंदुना परिभूषितः । यो वामनो ह्यतो देवः श्वेतविंदुयुतो मुखे ४२ दधि
वामनसंज्ञस्य गोभूषा न्य फलप्रदः । वर्तुलं स्निग्धमत्यंतं स्पष्टं चक्रं समन्वितं ४३ रुच्यं नूनं तु श्वेदी दीर्घस्य मतिगच्छं स्फुरे
रवापरिवृतं नाभे स्तस्योन्नतो भवेत् ४४ चक्रस्योभयपार्श्वे तस्मिन् हि पुष्पा कति भवेत् । केसराभं नुवा नाक्ष्यः दृश्यते चक्रपार्श्वे ४५
वामनं गृहिणां श्रेष्ठं सुखसौभाग्यसंपदं । अन्नं हृदि प्रजा हृदि भूला भूदि शतिभूवं ४६ सिता रुणा सिताभश्च कृत्स्नं ह्येनो भवेत् ॥
केसराभं नुवेनाक्ष्यो दृश्यते चक्रपार्श्वे ४७ बिंदुश्च दंष्ट्राकराक वदनं सहदा स्य निभूषितः । अथवानाभिदेशो च प्रदेशो च खगेश्वर ४८
मुखं कति चक्रं स्य पार्श्वे दंष्ट्रा कति भवेत् । नारसिंहं मि तिरव्या तं यतिभिः पूज्यते सदा ४९ नारदीयपुराणे । राजितो नारसिं
हश्च नाभि चक्रेणोन्नतः । पार्श्वे के ४९ वामनं गृहिणां श्रेष्ठं सुखसौभाग्यवर्धनी । अन्नं हृदि प्रजा हृदि भूला भूदि शतिभूवं ४८
ब्रह्मांडपुराणे । नाभिस्तु तथान्तरि समचक्रं तथैव च । उभयोर्वममाला च दधि वामनमूलक्षणं ४९ वराहपुराणे । चक्रं दक्षि
णधेनुश्च कल्पदक्षश्च गोखुरः । शंखं पद्मश्च बिंदुश्च दधि वामनमूलक्षणं ५० पद्मपुराणे । कलवर्णश्च बिंदुश्च शंखचक्रस्त
थैव च । शिरः पद्मश्च बिंदुश्च दधि वामनमूलक्षणं ५१ मध्ये चक्रमतिरुच्य मतिरुच्य धनुर्कालिकं । स्पष्टं चक्रं वामनस्य हिणा
मीक्षितकारणम् ५२ अतसी कुसुमप्रख्यं किं बिंदुना तमस्तकं । तद्वामनं कानंदं स्यात् । विस्फुल्लं चक्रं ५३ वर्तुलं नीलमेघा
भवं मालासमान्वितं स्तस्मै प्रदंष्ट्रा कृत्स्नं वामनं बिंदुर्लभं ५४ ब्रह्मांडपुराणे । अतसी पुष्पसंकाशो बिंदुना समन्वितः ॥
पारिजातो ध्वजो वज्रो वतुं कथु वामनः परिकीर्तितः ५५ अन्नपानसमृद्धिश्च सुखसौभाग्यवर्धनः । आरोग्यसुखं दैव्यं वै दधि वाम
नमूच्यते ५६ गारुडपुराणे । वर्तुलश्चासितो तस्य स्पष्टं चक्रं समन्वितः । रुच्यो नूनतटं च दीर्घश्चास्यति गच्छः ५७ स्फु
रदेवापरिवृतो नाभे स्तस्योन्नतो भवेत् । कंदर्वाक्षु मप्रख्या शिरश्चक्रं समन्वितः ५८ चक्रस्योभयपार्श्वे तस्मिन् हि पु
ष्पा कति भवेत् ॥ केसराभं नुवा नाक्ष्यो दृश्यते चक्रपार्श्वे ५९ दधि वामनसंज्ञो य सुखसौभाग्यवर्धनः । मन्त्रपुराणे

दधिवा मम रज्यश्वराज्यलक्ष्मीस्तथैव वा कामधेनुश्चगाग्यादिभुनिभिवर्जनमेव ५० चक्र २॥ चक्र ३॥ ॥ भार्गवमूर्ति
 लक्षणं ॥ ॥ जमदग्निस्तभगवानादिविधः परिकीर्तितः ॥ पीतकल्लारुणोपेतरी धाकारं वृद्धिले ५१ एषे वापार्धतो वायुपरश्चाकृतिका
 भवेत् ॥ जमदग्निस्तभगवानादिविधः परिकीर्तितः ५२ केवलं लोहितं एषोपरश्चाकृतिकेति रेखा ॥ जामदग्निस्तभगवानादिविधः परिकीर्तितः ५३
 निदायितः ५३ पीतवर्णाधनुः परश्चाकृतिकेति रेखा ॥ रामो रामश्चरामश्च सर्वस्वहृदः शुभः ५४ शिलायीवर्तुलं चक्रं कल्लुगो
 मधुस्तथा ॥ कोटं चकुलारं च परश्चाकृतिकेति रेखा ५५ ॥ राममूर्तिलक्षणं ॥ ॥ धराधाराममूर्तिस्पाटीरामादिमेतः ॥ कोटं उं कुं
 रोटं स्पाटीरामादिमेतः ५६ रेखादयं समोपेतं द्वारपाशैश्च रंगेश्वराधनुराकृतितरेखादयं ते पाशैर्नोधवा ५७ एषो वापार्धतो वा
 दामोदशकं कुलीतकः ॥ बाणतूणीरकोपाशैर्कुंडलस्य कस्तमाहितः ५८ स्तम्भैर्कसरचकोटो वीरशमश्चिवावहः ॥ एषभागे पर्वरेखा
 चापबाणश्च पाशैर्धोः ५९ सबाळरामो विहोयो पुनरायीन संशयः ॥ रेखा बाणनसंयुक्तश्चापतूणीरसंयुतः ६० कराकवदनोरकोवि
 दुमुक्तश्च संयुतः ॥ सस्यादिजयरासस्यैव्यके सरोपेतचक्रकः ६१ मधुमालाधनुर्बाणोपाशैश्च संयुतस्तथा ॥ एषरामदतिरेखातो मु
 क्तिकुक्तिफळप्रदः ६२ धनुष्येकेन संयुक्तो वर्तुलः किं विहायतः ॥ कोटं धरं माया सुहृन्नीलां बुधप्रभः ६३ वर्तुलं धनुस्तूणीरं कल्प
 क्षरचगोखरः ॥ कल्लवर्णश्च बिंदुश्चरामो कोटं कल्लवर्णो धनुस्तथा ॥ सराममूर्ति विहोयेष्टजकस्य
 शुभप्रदः ॥ शिलायां दीर्घचक्रं चरी धाकारश्च चापकोविदुरेखावकुलिदं रामं परिवारमेव वा परिवाररामस्यैव वा ज्यलक्ष्मीतये
 नच ॥ निलं सावाद्यसौ रव्यागागाग्यादिवर्जनमेव वा ॥ सिंहासनसमायुक्तं हेमवर्णं सुशोभनं ॥ त्रिवदनं च पदं चक्रं पार्श्वचक्रं तथैव
 वा ॥ पट्टाभिराममूर्तिश्चराममूर्तौ कोटुलं ॥ कल्लवर्णधनुः पद्मं वनमाला पश्येति ६४ बाणत्रितयसंयुक्तं स्वर्णबिंदुश्चमस्तके ॥ जा
 नकी वल्लभो रामो ह्यभीष्टफलदायकः ॥ ७० ॥ ॥ सीताराममूर्तिलक्षणं ॥ ॥ सीतारामश्च तत्रापि द्विविधः परिकीर्तितः ॥ जंघुक
 समाकारं कल्लवर्णं सविंदुं ॥ ७१ एषे नृशिसारं चक्रं चक्रं कल्लुलं ललाटगोहबाणं च बिंदुना च सुसेवितं ७२ गोपालक्षेत्रसु
 त्त्यसीतारामस्य लक्षणं ॥ कलिनाशकं रंजोक्तं सर्वकामफलप्रदं ७३ अशुजो लभते पुत्राः सर्वमेवाकदायकं ॥ द्वारदयं च वृद्धं
 मुखे चक्रं ह्यावितः ॥ सचापबाणतूणीरसीतारामः प्रकीर्तितः ॥ कुं कुं टां समोपेतं मधुवर्णं च कुंडलं मू ॥ द्वारदेशसमासं कं
 त्यकहस्तविद्धि तं ॥ वामपार्श्वे शिरेश्चक्रं रेखा लोचनविद्धि तं ७४ ॥ सीतारामस्य विहोयो भुक्तिमुक्तिफलप्रदः ॥ वदनं चोदवद

रं

नश्चतुश्चक्रं वरप्रभः ७७ ॥ चापबाणकुशध्वजश्चरामसंयुतः ॥ वनमालाधरो देवः सीतारामः प्रकीर्तितः ७८ ॥ सर्वसौभाग्यदश्चोक्तः सर्वत्र विजयप्रदः ॥
 रदयं च वृद्धं चक्रं वामपार्श्वे चक्रं तान् ७९ ॥ बाणतूणीरचापकोविदुरेखावकुलिदं रामं परिवारमेव वा परिवाररामस्यैव वा ज्यलक्ष्मीतये
 नच ॥ निलं सावाद्यसौ रव्यागागाग्यादिवर्जनमेव वा ॥ सिंहासनसमायुक्तं हेमवर्णं सुशोभनं ॥ त्रिवदनं च पदं चक्रं पार्श्वचक्रं तथैव
 वा ॥ पट्टाभिराममूर्तिश्चराममूर्तौ कोटुलं ॥ कल्लवर्णधनुः पद्मं वनमाला पश्येति ६४ बाणत्रितयसंयुक्तं स्वर्णबिंदुश्चमस्तके ॥ जा
 नकी वल्लभो रामो ह्यभीष्टफलदायकः ॥ ७० ॥ ॥ सीताराममूर्तिलक्षणं ॥ ॥ सीतारामश्च तत्रापि द्विविधः परिकीर्तितः ॥ जंघुक
 समाकारं कल्लवर्णं सविंदुं ॥ ७१ एषे नृशिसारं चक्रं चक्रं कल्लुलं ललाटगोहबाणं च बिंदुना च सुसेवितं ७२ गोपालक्षेत्रसु
 त्त्यसीतारामस्य लक्षणं ॥ कलिनाशकं रंजोक्तं सर्वकामफलप्रदं ७३ अशुजो लभते पुत्राः सर्वमेवाकदायकं ॥ द्वारदयं च वृद्धं
 मुखे चक्रं ह्यावितः ॥ सचापबाणतूणीरसीतारामः प्रकीर्तितः ॥ कुं कुं टां समोपेतं मधुवर्णं च कुंडलं मू ॥ द्वारदेशसमासं कं
 त्यकहस्तविद्धि तं ॥ वामपार्श्वे शिरेश्चक्रं रेखा लोचनविद्धि तं ७४ ॥ सीतारामस्य विहोयो भुक्तिमुक्तिफलप्रदः ॥ वदनं चोदवद

रायणो देवो नाभिश्चक्रस्ततो ननः । दीर्घरेखा त्रयोपेतो दाक्षिण्ये सुविष्टः पृथुः ॥ ॥ वराहपुराणे ॥ ॥ नारायण श्यामलाभश्चक्रमध्ये सकर्मया
 पूजया लभते यः सर्वयुक्तं भवेत् ॥ श्यामो नारायणो देवो नाभिश्चक्रस्ततो ननः । गदाकृतिस्तथा रेखा दृश्यते मध्यरेखतः ॥ ॥ पद्मपुरा
 णे ॥ ॥ तमालवहसंकाशः स्वर्णकंपरितो पमाना । वीरनाभश्चक्रस्ततो ननः ॥ श्यामो नारायणो देवो नाभिश्चक्रस्ततो ननः ॥
 दीर्घरेखा त्रयोपेतो दाक्षिण्ये सुविष्टः पृथुः ॥ ॥ नारायणो देवो नाभिश्चक्रस्ततो ननः ॥ श्यामो नारायणो देवो नाभिश्चक्रस्ततो ननः ॥
 लासि शंखचक्रगहान्वितः । नृप नारायणो देवो सुवेवाणे सुवेधुः ॥ ॥ सर्वसिद्धिकरो देवः सर्वकामफलप्रदः ॥ ॥ १५ ॥ ॥ लक्ष्मी नारायणमूर्ति
 लक्षणं ॥ ॥ एकवक्त्रे चतुश्चक्रैर्वर्तुष्यामवर्णकः । नातिक्रान्तो न च लो लक्ष्मी नारायण स्मृतः ॥ १६ ॥ एकवक्त्रे चतुश्चक्रैर्वर्तुष्यामवर्णकः ॥ ॥
 अवज्जो कुशोपेतो मालामुक्तः सविंदुः ॥ १७ ॥ नातिक्रान्तो न च लो लक्ष्मी नारायण स्मृतः ॥ १८ ॥ ददर्शनमात्रेण ह्यभीष्टफलमाप्नुयात् ॥ १९ ॥
 ब्रह्मांडपुराणे ॥ ॥ वरुणवर्तुष्यामवर्णकः । नातिक्रान्तो न च लो लक्ष्मी नारायण स्मृतः ॥ २० ॥ शक्तिमुक्तं तु नृपं वामे चक्रयुतं मुने । लक्ष्मी नारायणं प्राकृतिप्रभुलोकेषु
 नाभिस्तुल्यं नाभिकं । चतुश्चक्रसमा युक्तं वामरेखा विरहितं २० ॥ शक्तिमुक्तं तु नृपं वामे चक्रयुतं मुने । लक्ष्मी नारायणं प्राकृतिप्रभुलोकेषु
 तुल्यं ॥ २१ ॥ ॥ गारुडपुराणे ॥ ॥ लक्ष्मी नारायणस्तथाश्चक्रयुतस्तथा । चक्रको वा भवद्वा मे चक्रं चात्यंतं भवेत् ॥ २२ ॥ लक्ष्मी नाराय
 णं प्राकृतिप्रभुलोकेषु ॥ २३ ॥ चक्रवर्णश्चतुश्चक्रवर्णमा लोपेति भवेत् ॥ २४ ॥ ध्वजवज्जो कुशोपेतं छेपे न लोपेति ॥ २५ ॥ ध्वजवज्जो
 देवात्रयं तथा हारं चतुश्चक्रसमा न्वितः ॥ २६ ॥ लक्ष्मी नारायणं प्राकृतिप्रभुलोकेषु ॥ २७ ॥ ध्वजवज्जो कुशोपेतं छेपे न लोपेति ॥ २८ ॥ ध्वजवज्जो
 चतुश्चक्रसमा पेतं लक्ष्मी नारायणं स्मृतं ॥ २९ ॥ एकवक्त्रे चतुश्चक्रैर्वर्तुष्यामवर्णकः ॥ ३० ॥ ध्वजवज्जो कुशोपेतं छेपे न लोपेति ॥ ३१ ॥ ध्वजवज्जो
 वर्णचिनाभिश्चक्रं तथो नतं ॥ ३२ ॥ दीर्घरेखा त्रयोपेतो दाक्षिण्ये सुविष्टः पृथुः ॥ ३३ ॥ नातिक्रान्तो न च लो लक्ष्मी नारायण स्मृतः ॥ ३४ ॥ ददर्शनमात्रेण ह्यभीष्टफलमाप्नुयात् ॥ ३५ ॥
 वनमालया । सुवर्णकुंभं ॥ लक्ष्मी नारायणं स्मृतं ॥ ३६ ॥ वराहपुराणे ॥ ॥ स्निग्धं च वरुणं कलध्वजवज्जो कुशमालया । समे चक्रसमे चक्रे
 मानोर्बलपंचकं ॥ ३७ ॥ लक्ष्मी नारायणं प्राकृतिप्रभुलोकेषु ॥ ३८ ॥ ध्वजवज्जो कुशोपेतं छेपे न लोपेति ॥ ३९ ॥ ध्वजवज्जो
 ज्जो कुशोपेतं चक्रद्वयसमा न्वितं ॥ ४० ॥ लक्ष्मी नारायणं प्राकृतिप्रभुलोकेषु ॥ ४१ ॥ ध्वजवज्जो कुशोपेतं छेपे न लोपेति ॥ ४२ ॥ ध्वजवज्जो
 तिस्रो भाग्यं त्रैलोक्यं वशमुच्यते ॥ ४३ ॥ गृहमध्ये चतुश्चक्रं लक्ष्मी नारायणं स्मृतं ॥ ४४ ॥ श्रीवैष्णवो नृपश्च त्रिरेखा विलुप्यते ॥ ४५ ॥ नाराय
 णवचस्तत्र ब्रह्मांडवशमुच्यते ॥ ४६ ॥ गृहमध्ये द्वयचक्रं ध्वजवज्जो कुशमालया ॥ ४७ ॥ लक्ष्मी नारायणो देवो ह्यभीष्टफलदायकः । निम्नाका
 रः शिरश्चक्रं कुर्वति शीतका कृतिः ॥ ४८ ॥ लक्ष्मी नारायणो देवो वामे चक्रं चतुर्लोकः ॥ ४९ ॥ ध्वजवज्जो कुशोपेतं छेपे न लोपेति ॥ ५० ॥ ध्वजवज्जो

दारहयचतुश्चक्रो वामे वा दक्षिणे पवा । श्रीवैष्णवो नृपश्च त्रिरेखा विलुप्यते ॥ ५१ ॥ लक्ष्मी नारायणो देवो ह्यभीष्टफलदायकः । निम्नाका
 रः शिरश्चक्रं कुर्वति शीतका कृतिः ॥ ५२ ॥ लक्ष्मी नारायणो देवो वामे चक्रं चतुर्लोकः ॥ ५३ ॥ ध्वजवज्जो कुशोपेतं छेपे न लोपेति ॥ ५४ ॥ ध्वजवज्जो
 वल्लि शंखचक्रगहान्वितः ॥ ५५ ॥ लक्ष्मी नारायणः प्रोक्तो भूनाभिमानो हरम् । सर्वसिद्धिप्रदं सर्वकामफलप्रदं ॥ ५६ ॥ सर्वसो भाग्यं दत्तं नित्यं ल
 क्ष्मी नारायणं व्रजेत् ॥ ५७ ॥ माधवमूर्तिलक्षणं ॥ ५८ ॥ मधुवर्णी मधुचक्रः क्षिप्रः सस्मृतो न तथा । माधवस्तु सविज्ञेयो यतीनां मोक्षदायकः
 ५९ ॥ ब्रह्मांडपुराणे स्वर्णविंदुसमा युक्तः कलवर्णमिह कृतिः । रेखा त्रयोपेतो सुवर्णचक्रश्चक्रवर्णविभक्तः ॥ ६० ॥ माधवस्तु सविज्ञेयो यतीनां मोक्षदायकः
 रोम्यकरः पदः ४२ ॥ पद्मपुराणे माधवो वामपार्श्वे नृपुष्पाभयत्रयं दृश्यते । स्मृतं स मां वं चक्रं युक्ते मधुवर्णः प्रकीर्तितः ॥ ६१ ॥ गोविंदमूर्तिलक्षणं
 नातिक्रान्तः कलवर्णो गोविंदः पंचवक्त्रकः । दशचक्रयुतो ह्येतासाधकस्तथा भवेत् ॥ ६२ ॥ नाराहपुराणे कलवर्णस्तथा स्निग्धः पंचरेखा
 समन्वितः ॥ गोविंदारण्यः सविज्ञेयः सर्वसो भाग्यदायकः ॥ ६३ ॥ पद्मपुराणे स्निग्धः उवाच गोविंदपुंडरीकाक्षं कलवर्णमिह कृतिः । दाक्षिणे
 रथचक्राद्या वामे पर्वतलोत्पन्नं ॥ ६४ ॥ गारुडपुराणे नाभिस्तुल्यः कलवर्णो गोविंदः परिकीर्तितः ॥ ६५ ॥ विलुप्यते विलक्षणम् ॥ ६६ ॥ कलवर्णं तथा वि
 लुप्यते विलक्षणम् ॥ ६७ ॥ सुशोभनः । गदाकृतिस्तथा रेखा दृश्यते मध्यरेखतः ॥ ६८ ॥ कर्दवकुसुमाकारः सर्वसिद्धिफलप्रदः । वामे चक्रं हृद्गुह्यं न तोम
 ध्यानि स्मृतं ॥ ६९ ॥ सकापिलः कलवर्णो विष्णुविष्णुतो गदः । वराहपुराणे कलवर्णस्तथा विलुप्यते विलक्षणम् ॥ ७० ॥ गदाकृतिस्तथा रेखा
 लक्ष्यते मध्यरेखतः । क्षत्रियः पूज्यते नित्यं धनराज्यलभे सुधीः ॥ ७१ ॥ ब्रह्मांडपुराणे कलवर्णस्तथा विलुप्यते विलक्षणम् ॥ ७२ ॥ गदाकृतिस्तथा रेखा
 लक्ष्यते मध्यरेखतः ॥ ७३ ॥ कर्मवर्णमिह कांतिं विष्णुमुजनिभाननं ॥ कर्दवकुसुमाकारं मस्तकेनोपशोभितं ॥ ७४ ॥ महाविलुप्यति रित्या तो भुक्तिमु
 क्तिके प्रदः ॥ ७५ ॥ पद्मपुराणे स्मृतं चक्रस्तथा विलुप्यते विलक्षणम् ॥ ७६ ॥ कलवर्णः सुशोभनः । गदाकृतिस्तथा रेखा दृश्यते मध्यरेखतः ॥ ७७ ॥ मधुसूदनम्
 तिलक्षणं वराहपुराणे कलवर्णस्तथा स्मृतं विलुप्यते विलक्षणम् ॥ ७८ ॥ सर्वपापप्रशमनी विज्ञेयामधुसूदनः ॥ ७९ ॥ मधुसूदनो महादेव एकचक्र
 महकृतिः । सर्ववर्णः समायुक्तो महातेजः प्रदः शुभः ॥ ८० ॥ त्रिविक्रममूर्तिलक्षणं ॥ ८१ ॥ त्रिविक्रमस्त्रिकोणाद्यश्चक्रयुक्तविभक्तः । प्र
 यत्नेन दिवं नृणां सदा प्रजास्तुतेतरे ॥ ८२ ॥ गारुडपुराणे त्रिविक्रमो विक्रमो नृचक्रमध्यस्थो भवेत् । दीर्घरेखा त्रयोपेतो नभश्चेति
 गदः ॥ ८३ ॥ कर्दवकुसुमाकारः । त्रिविक्रमस्तथा रेखा दृश्यते मध्यरेखतः ॥ ८४ ॥ पद्मपुराणे स्निग्धः उवाच । त्रिविक्रमेन
 पार्श्वे श्याममूर्तिमिह कृतिः ॥ ८५ ॥ वामभक्तिलक्षणं ॥ ८६ ॥ अतस्त्रिपुष्पसंकाशं विंदुना परिभूयते । वरुणश्चातिद्वयश्च वामनः परिकीर्तितः ॥ ८७ ॥
 श्रीधरमूर्तिलक्षणं ॥ श्रीधरस्तथा विज्ञेयो नृकस्तथा भवेत् ॥ निम्नाकारः शिरश्चक्रं कुर्वति शीतका कृतिः ॥ ८८ ॥ लक्ष्मी नारायणो देवो वामे चक्रं चतुर्लोकः ॥ ८९ ॥ ध्वजवज्जो कुशोपेतं छेपे न लोपेति ॥ ९० ॥ ध्वजवज्जो

विष्णोवनमालया। कंदबकुसुमाकारैरेखापंचकसंयुतः ६३ गारुडपुराणे श्रीधरस्तुतथादेवेष्टिद्वितोवनमालया। कोस्तभेनसमायु
 कः पीताभश्चातिशोभनः ६४ वरचक्रसमायुक्तः कांस्थवर्णः सुशोभनः। वाराहपुराणे श्रीधरस्तुतथादेवेष्टिद्वितोवनमालया ६५ पंच
 जेनसमायुक्तः कांस्थवर्णः सुशोभनः। पंचदेववासमान्वितं ६६ श्रीधरविष्टिराजैः सर्वकामफलप्रदं पद्मपुं वामभागे स्त्रिया
 युक्तं शोभितोवनमालया ६७ स्नायुविंदुसमायुक्तो रेखापंचकसंयुतः। श्रीधरस्तुतथादेवः श्यामलः कोमलाकृतिः ६८ हर्षमकरकाप्यामोनाभि
 चक्रस्थान्वितः हृषीकेशमूर्तिलक्षणः। वाराहपुराणे इंदुनीलनिभाकारं पद्मचक्रं सुशोभितं। हृषीकेशश्चादिकैः सर्वकामफलप्रदं ६९ अस्मा
 उपुं अर्धवृंदाकृतिर्देवो हृषीकेश उदाहृतः। तन्मन्त्रवर्तिलक्षणे विषमश्चक्राहृतः ७० नारदीयपुं गुरुः पिंगलकेशस्तु हृषीकेशस्तु स
 स्मृतः। पांडुरेकोधवर्णेन कर्कशवर्णेन यो भवेत् ७१ पद्मचक्रसमायुक्तः सर्वकामफलप्रदः पद्मनाभमूर्तिलक्षणं निष्केशोर्ध्वनिगस्तु अ
 धश्चक्रः सकेसरः। पद्मनाभ इति प्रोक्तो विपरीते हलायुधः ७२ वाराहपुराणे पद्मनाभस्तुलचक्रः शुक्रवर्णः सुशोभनः। दीर्घबाहुगुहांतखं चक्रं चो
 नतनाभिकं ७३ वनमालायुतं कंठे श्रीवत्सां कुंभदृश्यते ७४ पद्मनाभो भवेदेवैशत्रूणां पराजितः नारदीयपुं ललाटे शोभा गस्तु अर्धवृंदा
 काक्षिणां सिद्धस्तु। चक्रकांचनवर्णश्च सुखसौभाग्यवर्धनः ७५ रामोदरमूर्तिलक्षणः ॥ वाराहपुराणे ब्रह्मउवाच सुलोदामोदरोद्भो ह
 यः स्तस्मिन् प्रभवत्तुलः। चक्रं तु मध्ये पद्मोत्पन्नकस्येष्टसिद्धिः ७६ रामोदरं तथा स्तुतं मध्ये चक्रं ध्यात्वा चितं। हर्षाभं हारकं संकीर्णं रेखापंचकसंयुतं
 ७७ गारुडपुं रामोदरं तथा स्तुतं मध्ये चक्रं प्रतिष्ठितं। हर्षाभं हारकं संकीर्णं पीतरेखायुतं शुभं ७८ संकर्षणमूं अस्मा उपुं चक्रहमममा
 युक्तं पीतवर्णेन संयुतं। असौ संकर्षणो नाम्नायतिभिः पूज्यते सदा ७९ गारुडपुं शोखचक्रगदा रेखा मध्यतोयजदृश्यते। संकर्षणो नाम देवः
 सुकृतं जायते नरः ८० पुष्पपुं देवचक्रे एकलक्ष्मणेन पूर्वभागस्तु पुष्कलः। संकर्षणाः स विज्ञेयोरक्ताभश्चा रुशोभनः ८१ वासुदेवमूं
 ब्रह्मा उपुं हारभागे समे चक्रे दृश्यते नांतरीयके। वासुदेवः स विज्ञेयः पीतवर्णो निमित्तितः ८२ वाराहपुराणे कृष्णाः शिलास्तु देवानां स्तु
 त्वा चक्रेण दृश्यते। वासुदेवस्य विष्णुसर्वपापैः प्रमुच्यते ८३ नारदीयपुं हारदेशे समे चक्रे दृश्यते नांतरीयके। वासुदेवस्य विज्ञेयः शुक्ला
 कामश्चातिशोभनः ८४ पद्मपुं कयाकवदनं देवो अधरोष्ठसमाभूतं। हारदेशे समे चक्रे दृश्यते नांतरीयके। वासुदेवस्य विज्ञेयः शुक्ला
 भश्चातिशोभनः ८५ प्रद्युम्नमूं प्रद्युम्नः स्तुतस्तु चक्रं पीतवर्णं स्तिथे च। मकराभा भवेद्दरवापाश्रितः दृष्टो विवा ८६ प्रद्युम्ना रथे
 निविष्टो यः पूजकस्य शुभप्रदः ८७ ब्रह्मा उपुं प्रद्युम्नः स्तुतस्तु चक्रं पीतवर्णं स्तिथे च। सुशिरं लिङ्गं कुंठं दीर्घाकारः स उच्यते ८८
 पद्मपुं कृष्णवर्णं दीर्घचक्रं विंदुद्वयसमान्वितं। प्रद्युम्नश्चैति विख्यातं सर्वैर्भवप्रयत्नं ८९ गारुडपुं प्रद्युम्नस्तु चक्रं स्तुतं